

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets sloop Aldi Harlingen

projectnummer: P000835

Onderwerp: Beknopte natuurtoets sloop huidig gebouw Aldi Harlingen
Datum: 17-12-2021

Inleiding

KADER

In verband met het voornemen om het huidige gebouw van de Aldi in Harlingen te slopen en een parkeerterrein te realiseren, wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de beknopte natuurtoets op 8 december 2021 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 5 °C, droog en er stond een krachtige wind.

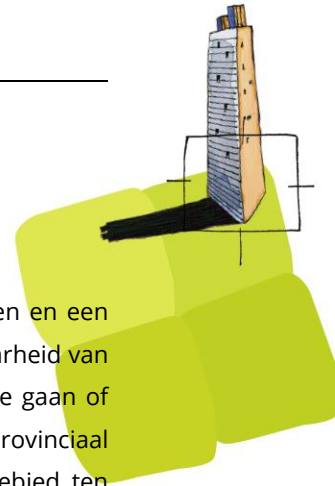
PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit het huidige gebouw van de Aldi, een aangrenzend parkeerterrein en een gedeelte grasland (zie figuur 1). Aan de noordzijde van het plangebied grenst het spoor, aan de oostzijde groen en de Zuidergracht, aan de zuidzijde een parkeerterrein en aan de westzijde de Westerzeedijk.

Het gebouw bestaat uit metalen en kunststof platen en heeft een plat dak. Aan de oostzijde van het gebouw staat een houten schuurtje met een golfplaten dak. Dit dak is niet afgetimmerd aan de binnenzijde. De westzijde van het plangebied bestaat uit een verhard parkeerterrein en de oostzijde bestaat uit een grasveld. Verder is rondom het gebouw verharding aanwezig. Permanent oppervlaktewater en opgaande beplanting zijn niet aanwezig.

De plannen bestaan uit de sloop van het huidige gebouw en de realisatie van een parkeerterrein in het gehele plangebied. Verder wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Luchtfoto met de locatie van het plangebied (rood). Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 8 december 2021. Links het aanzicht op de zuidwestzijde van het gebouw vanuit het zuidwesten. Rechts de metalen balken rondom het gebouw waar geen ruimte tussen of achter zit.

Foto's 3 en 4. Links het aanzicht op de oostzijde van het gebouw en het grasveld vanuit het noordoosten. Rechts het aanzicht op het parkeerterrein vanuit het oosten.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikelen 3.1-3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikelen 3.5-3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikelen 3.10-3.11 Wnb).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFD) (© NDFD 7 december 2021 15.48 uur) blijkt dat in de directe omgeving (0-2 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en een ongewervelde (grote vos).

Alleen aan de oostzijde van het plangebied is een grasveld met een aantal algemene gras- en plantensoorten aanwezig. De waargenomen soorten zijn onder meer Engels raaigras, smalle weegbree,

² De NDFD is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFD zijn door soortexperts gevalideerd.

rode klaver en kleine veldkers. Deze soorten duiden op een voedselrijke tot zeer voedselrijke bodem. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied. Deze zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

Er is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF). In de gevels van metaal en kunststof zitten geen openingen die leiden naar afgesloten ruimtes die geschikt zijn voor huismus of gierzwaluw om een nest in te bouwen. Verder is geen geschikte nestgelegenheid aanwezig in of onder het platte dak van het gebouw. Het golfplaten dak van het houten schuurtje is niet afgetimmerd, waardoor hier ook geen geschikte besloten ruimtes voor huismus of gierzwaluw aanwezig zijn.

De groenstroken in het plangebied vormen hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, die mogelijk in de nabijgelegen bebouwing van het plangebied een nest hebben.

In de opgaande beplanting ten oosten en zuidoosten van het plangebied zijn algemeen voorkomende broedvogels broedend te verwachten, zoals winterkoning of heggenmus. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Uit de directe omgeving van het plangebied is de soort laatvlieger bekend (NDFF), maar ook de algemene gewone dwergvleermuis komt voor in bebouwde omgeving. Tussen de metalen en kunststof gevelbekleding zitten geen ruimtes of openingen die geschikt zijn voor vleermuizen om een verblijfplaats te hebben. Ook onder de dakranden zit geen ruimte waar vleermuizen door naar binnen kunnen komen. Het dak van het houten schuurtje bevat geen besloten ruimtes die geschikt kunnen zijn als vleermuisverblijfplaats.

Het plangebied kan mogelijk wel onderdeel zijn van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger die in bebouwd gebied foerageren. In het plangebied zijn geen bomenrijen of watergangen aanwezig die onderdeel kunnen vormen van een essentiële vliegrouete van vleermuizen.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van een aantal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten die in het plangebied kunnen voorkomen, zoals huisspitsmuis en egel (NDFF). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde soorten die bekend zijn uit de directe omgeving van het plangebied zijn de zeezoogdieren bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond. Verder zijn waarnemingen bekend van otter (NDFF). Gezien de locatie van het gebouw in de bebouwde kom van Harlingen en het ontbreken van oppervlaktewater, is het voorkomen van vorengenoemde zeezoogdieren en otter niet te verwachten.

De amfibieënsoorten bastaardkikker en gewone pad zijn bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Het plangebied zelf biedt geen geschikt leefgebied voor deze soorten door het ontbreken van voortplantingswater. De groenstrook aan de oostzijde van het plangebied vormt geschikt land-biotoop voor hooguit kleine aantallen van deze soorten. Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn, gezien het ontbreken van geschikt voortplantingswater en/of waarnemingen uit de omgeving, niet in het plangebied te verwachten.

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote vos (NDFF). Deze soort is vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals vochtige open bossen met iep of zoete kers niet in het plangebied te verwachten. Andere soorten beschermde ongewervelden zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving eveneens niet in het plangebied te verwachten.

Waarnemingen van beschermde vissen en reptielensoorten zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop voor vissen en reptielen worden deze ook niet verwacht in het plangebied.

TOETSING

Als gevolg van de plannen gaan geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten van vogels verloren.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor huismus. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soort en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soort aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een

standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming (Wnb) en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wet natuurbescherming een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wet natuurbescherming beschermde gebieden liggen niet in en grenzen niet aan het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Waddenzee dat circa 120 m ten westen van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt ook op circa 120 m ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'natuur buiten het NNN' omvat een bosje dat op circa 900 m afstand ten zuiden van het plangebied ligt. Het meest nabijgelegen weidevogelkansgebied ligt op een afstand van circa 1,2 km ten zuiden van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief korte afstand van het Natura 2000-gebied Waddenzee. Er zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door (water)wegen en een dijk. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht. Momenteel wordt het westelijke deel van het terrein al gebruikt als parkeerplaats waar gezien de aanwezigheid van een supermarkt veel verkeersbewegingen plaatsvinden. In de toekomst is hier geen supermarkt meer aanwezig. Hierdoor zullen op het toekomstige parkeerterrein significant minder verkeersbewegingen plaatsvinden. Er wordt dan ook geen toename van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 20 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding voor beschermde houtopstanden bij de provincie Fryslân is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 8 december 2021 een veldbezoek gedaan en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFP geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wet natuurbescherming op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.